

РЕШЕНИЕ

№ 13

гр. Б., 31.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – Б., ТРИНАДЕСЕТИ СЪСТАВ, в закрито заседание на тридесет и първи януари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Габриела Тричкова

като разгледа докладваното от Габриела Тричкова Търговско дело № 20211200900221 по описа за 2021 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е с правно основание чл. 25 от ЗТР.

Постъпила е жалба от „С.“ АД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.Б., ***, ул.“В.Л.“ *, представлявано от изпълнителния директор Т.А. срещу отказ № 20211216125624/17.12.2021г., на длъжностното лице по регистрация при ТР към АВп, постановен по заявление вх.№ 20211216125624/16.12.2021г., с който е отказано вписването на промени в следните обстоятелства, подлежащи на вписване: увеличение на капитала по партидата на дружеството.

Жалбоподателят счита процесния отказ за незаконосъобразен, като навежда следните доводи:

На първо място излага, че отказът на ДЛР съдържа вътрешно противоречиви мотиви, както и такива, които не са относими към разглежданата хипотеза. Посочва, че жалбоподателя на 16.12.2021г. е подал по електронен път заявление за увеличаване на капитала на дружеството, съобразно решение на общото събрание на основание чл.192, ал.1 от ТЗ – чрез увеличаване на номиналната стойност на вече издадени акции.

Посочва, че на проведено на 05.05.2021г. общо събрание на акционерите на „С.“ АД е взето решение капиталът на дружеството да бъде увеличен от 363707 лева на 727414 чрез увеличаване номиналната стойност на вече издадените акции от 1 лев на 2 лева, като решението е вписано в ТРРЮЛНЦ на 21.05.2021г. Според това решение акционерите са били длъжни в едномесечен срок да внесат 25% от стойността на увеличението на капитала по сметката на дружеството съобразно акционерното им участие, като останалата част до пълния размер на основание чл.188, ал.1 от ТЗ и чл.16, ал.2 от Устава на дружеството да бъде внесена в срок до два месеца, считано от вписване увеличението на капитала. Излага се, че крайния срок за внасяне на стойността на увеличението на капитала по сметката на дружеството съобразно акционерното участие е 21.07.2021г. до която дата четирима акционери са внесли стойността на увеличението по сметката на дружеството, съобразно акционерното им участие. Към заявлението са приложени решението на общото събрание от 15.12.2021г., изменен устав на дружеството, платежните документи за внесеното увеличение на номиналната стойност на акциите и декларация по чл.13, ал.4 от ЗТРРЮЛНЦ. Сочи се в жалбата, че съображенията на ДЛР изложени в отказа са относими към хипотезата на записване на нови акции, а не на увеличаване на капитала чрез увеличаване на номиналната

стойност на вече издадените акции. Поддържа се, че няма никакви аргументи защо тези съображения са относими при увеличаване на номиналната стойност на вече издадените акции, от една страна се посочва, че задължението за отсъстващите или гласувалите против решението акционери е против тяхната воля. Но от друга не става ясно какво според ДЛР следва от това че не възниква задължение за тях или че ОС не може да вземе решение при липса на пълно мнозинство, въпреки, че такива хипотези не са възможни по закон и съгласно устава на дружеството и такова тълкуване е *contra legem*. Сочи се, че анализът на цитираното в отказа решение по т.д.№ 163/2011г. на ВКС - ТК, I т.о показва, че става въпрос за увеличение на капитала чрез записване на нови акции, при която хипотеза е възможно акционерът да не заплати стойността на новите акции, но това няма да доведе до обезсилване на придобитите при записването и изплатени акции, съответно до изключване на акционера. При хипотезата с увеличаване на номиналната стойност на вече издадени акции е невъзможно едни акционери да притежават акции с номинал 1 лв., а други с номинал 2 лв. Сочи се, че мотивите на ДЛР освен неясни са и неотнормирани към хипотезата увеличаване на капитала чрез увеличаване на номиналната стойност на вече издадените акции.

В жалбата се поддържа, че ДЛР е направило друг извод за същата хипотеза, че въпреки че няма изрична забрана, увеличението на капитала чрез увеличаване на номиналната стойност на акциите да е приложимо в случаите, в които капиталът се увеличава със средства на дружеството, тъй като в противен случай се засягат правата на акционерите, които не участват в увеличението. Излага се, че с този извод ДЛР е направил корективно тълкуване на разпоредбата на чл.192, ал.1 от ТЗ, който противоречи на съдебната практика на ВКС по чл.290 от ГПК която категорично приема за приложима законовата възможност за увеличаване на капитала чрез увеличаване номиналната стойност на вече издадени акции. В тази насока са цитирани и решения на ВКС в които е направено разграничение между хипотезите на увеличение на капитала чрез увеличаване на номиналната стойност на акциите и тази на увеличаване на капитала чрез записване на нови акции.

На следващо място се посочва, че ДЛР е въвел и друго нарушение на процедурата, че не е спазена процедурата по увеличаване на капитала в акционерно дружество, тъй като в разпоредбата на чл.194, ал.1 от ТЗ е признато право в полза на акционерите в АД да придобият с предимство част от акциите издадени от дружеството във връзка с решение на общото събрание на увеличение на капитала, съразмерно на дяловете им преди увеличението, респективно да запишат увеличение в номиналната стойност на акциите, като е изложено, че по партидата на дружеството не е обявена покана за записване на нови акции. Поддържа се в жалбата, че няма правно основание да се прилага разпоредбата на чл.194, ал.1 от ТЗ по аналогия, тъй като тя не е приложима съответно към хипотезата на увеличаване на капитала чрез увеличаване на номиналната стойност на вече издадени акции.

На тези и други основания се иска отмяна на отказа и задължаване на длъжностното лице по регистрация да извърши исканото вписване по подаденото заявление.

С жалбата са представени: Отказ № 20211216125624/17.12.2021г.; преписката по заявлението, устав на Акционерно дружество „С.“ АД – Б. /изменен с решение на ОС от 29.09.2020г. и изм.с решение на ОС от 15.12.2021г., декларация по чл.13, ал.4 от ЗТР, протокол от извънредно общо събрание на акционерите на „С.“ АД, с ЕИК *** проведено на 15.12.2021г., ведно със списък на присъствалите на събранията акционери и документи за внесен в банката капитал от акционери на дружеството.

Жалбата е подадена чрез Агенция по вписванията - гр. Б. на 23.12.2021г., като отказът е постановен на 17.12.2021г., поради което жалбата е подадена в срок и е допустима.

Съдът след като прецени доводите в жалбата и представените писмени доказателства, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Агенция по вписванията, ТРРЮЛНЦ е сезирана от „С.“ АД със заявление вх. № 20211216125624/16.12.2021г. за вписване промени в обстоятелствата, подлежащи на вписване, а именно увеличение на капитала по партидата на акционерно дружеството.

С обжалвания отказ ДЛР е отказало вписване на промяна, а именно увеличение на капитала по партидата на акционерно дружество с наименование „С.“ по подаденото

заявление.

Увеличаването на капитала на акционерно дружество (АД) може да се реализира по два начина – ефективно и номинално, като способите за увеличаването са изброени от законодателя в чл.192 ТЗ, а именно: издаване на нови акции, увеличаване номиналната стойност на вече издадени акции или превръщане на облигации в акции съгласно чл. 215 ТЗ. Характерно за ефективното увеличаване на капитала на АД е, че в дружеството се вкарват нови средства под формата на нови вноски, които се правят по правило от акционерите. При номинално увеличаване на капитала, нови вноски не се правят, а увеличаването става за сметка на дружествено имущество, което превишава по размер цифрата на капитала.

Видно от представения протокол от проведено извънредно общо събрание на акционерите на „С.“ АД от 15.12.2021г. способа избран за увеличаване на капитала е увеличаване номиналната стойност на вече издадени акции, като начина избран за това е извършване на нови вноски от страна на акционерите. В теорията и практиката на ВКС през последните години се поддържа становище, че увеличение на капитала чрез увеличаване номиналната стойност на акциите може да се използва за ефективно увеличаване на същия и именно това е избраният от жалбоподателя, начин. Т.е. въпреки че номинално увеличаване на капитала по този способ е правило, то ефективното увеличаване макар като изключение може да се приложи. Следва във всички случаи обаче, да се държи сметка и за принципа за равно третиране на акционерите.

Основно положение в акционерното право е, че акционерът не може да бъде обременяван с допълнителни задължения, различно от задължението за вноски, като тук се има предвид първоначалното му задължение за вноски, т.е. при първично поемане на акции и придобиване на качеството акционер. Изключенията от това правило са изрично посочени от законодателя, като например разпоредбата на чл.191 ТЗ, където се съдържа възможността в тежест на акционера да възникне задължението да даде обезпечение. Друг възможен случай, при който може да възникне задължение в тежест на акционера, свързано с увеличаване на капитала е хипотеза, при която това увеличаване става чрез издаване на нови акции и акционерът се е възползвал от правото си да ги запише с предимство. Но в този случай, възникването на задължението в тежест на акционера е пряка последица от волеизявление от страна на последния. Видно от представените писмени доказателства настоящия случай не е такъв. Допускането на възможността за автоматично възникване на задължение за вноски в тежест на акционера следствие на взето решение на ОСА за увеличаване на капитала – какъвто е и настоящия случай – би означавало неоправдано накарняване на интересите на миноритарните акционери, т.к. последните биха се оказали в ситуация, при която или да направят вноски в капитала, която често пъти е непосилна за тях или членственото им правоотношение с дружеството да се прекрати по силата на закона – чл.189, ал.2 ТЗ. Участието на акционерите в увеличаването на капитала, независимо от начина и способа, по който то се извършва, следва да се приеме като възможност, право, което акционера е свободен да не упражнява. Че решението за увеличаване на капитала не може да породи задължение в тежест на акционерите е видно и от разпоредбата на чл.194 ТЗ, която урежда предимствено право за придобиване на част от издадените при увеличаването на капитала нови акции. Законодателят говори именно за право и независимо, че в процесния случай не са издавани нови акции, а е увеличена номиналната стойност на вече издадени такива, следва да се приеме, че правилото на чл.194, ал.1 ТЗ намира на общо основание приложение и в настоящия случай. Ако се приеме противното означава следното: в хипотеза, в която увеличаването на капитала е чрез издаване на нови акции, ако акционер не заплати записаните нови акции, същият не губи качеството си на акционер като последиците по чл. 189, ал.2 и 3 от ТЗ се простират само по отношение онези акции, за които акционерът е неизправен, а от друга страна в хипотеза на увеличаване на номиналната стойност на акциите, акционерът, ако не заплати увеличената стойност - пълно прекратяване на членствени права, въпреки, че акционерът е бил изправен до онзи обем, съответстващ на придобитите акции, при заплащането на задълженията по които е бил съвестен. Доколкото съдът посочи, че става въпрос за упражняване на право, а не задължение от страна на акционера при увеличаване на капитала, то дори и в хипотеза на увеличаване на капитала по начина, избран от С. АД не може да се достигне до прекратяване на членството. Тази теза се поддържа и в теорията /така Коментар на ЗППЦК,

Калайджиев, Ранкова, Николова, Георгиев, Бондаренко/.

Следователно, в случая очевидно не може да се увеличи капитала на дружеството жалбоподател по начина, избран от ОС, доколкото и технически не може да бъде отразено увеличаването върху самата вече издадена акция, тъй като всички акции следва да са с еднаква номинална стойност /чл. 175 ал.2 от ТЗ/. Що се отнася до едновременното намаляване и увеличаване, последното е допустимо, но неприложимо тук предвид горенаправения извод, доколкото не са налице предпоставките по чл. 189 от ТЗ за обезсилване акциите на останалите акционери, ненаправили вноски по увеличението, респективно за загубване на акционерното им качество.

Предвид изложеното, не са налице основания за вписване на промени, произтичащи от решенията на ОСА на „С.“ АД, взети на 15.12.2021г., поради което постановения отказ е законосъобразен и жалбата срещу същия следва да бъде оставена без уважение.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ като неоснователна подадената жалба от „С.“ АД, с ЕИК ***, срещу отказ №20211216125624/17.12.2021г., на длъжностното лице по регистрацията в Агенция по вписванията, ТРРЮЛНЦ по заявление вх. № 20211216125624/16.12.2021г. за вписване промени в обстоятелствата, подлежащи на вписване, а именно увеличаване на капитала, чрез увеличаване на номиналната стойност на издадените акции.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд в 7-дневен срок от връчването му на жалбоподателя.

Съдия при Окръжен съд – Б.: _____